



► BEOGRADSKA AVANTURA  
**ZAŠTO JE TIHIĆ  
POSTAO KOLUMNIST  
MILOŠEVIĆEVOG  
SEDMIČNIKA NIN!?**



► NA ŠTA JE SPALA ODBRANA BIH  
**DOK SRBIJA  
PROGANJA PATRIOTE,  
DRŽAVA IH OSTAVLJA  
NA CJEDILU**

**Dnevni avaz**

# sedmica

POLITIČKI PRILOG NAJTIRAŽNIJEG BH. DNEVNIKA

24. APRIL/TRAVANJ 2010.

**SREBRENICA** Uzaludan pokušaj negiranja genocida



# RS STRAHUJE DA KRV UBIJENIH SREBRENIČANA NE POČNE NAGRIZATI NJENE TEMELJE

▶ INTERVJU Kurt Basiner, američki analitičar

# MAP je dobra poruka, ali neće popraviti političku klimu u BiH

Mnoge EU članice, NATO i SAD cijene tu činjenicu da je Turska važan faktor i da može imati veoma pozitivnu ulogu • Činjenica da je u Talinu bila Hilari Klinton, a ne Džejms Stajenberg, posebno je važna

Razgovarao:  
Tarik LAZOVIĆ

Napredak BiH prema članstvu u Sjevernoatlantskom savezu donijet će BiH vanjsku, ali ne i unutrašnju sigurnost, izjavio je u intervjuu za „Dnevni avaz“ Kurt Basiner (Bassuener), američki analitičar iz Centra za politiku demokratizacije.

## Vanjska sigurnost

Prema njegovim riječima, odluka država članica NATO-a da pozovu BiH u Akcioni plan za članstvo (MAP) dobra je poruka, ali ističe da ne vjeruje da će ona popraviti političku klimu u BiH.

Prema Basinerovom mišljenju, to je ponajviše zaslug snaznog angažmana turske diplomatije, ali i nekih drugih država.

□ *Gospodine Basiner, ranije ste iznosili stav da je Turska jedina država u svijetu koja pokazuje interesovanje za napredak BiH. Čini se da ste, barem kada je riječ o NATO-u, bili potpuno u pravu?*

- Nisam promijenio svoje mišljenje da od država članica Vijeća za implementaciju mira (PIC) Turska je daleko najjači zagovornik euroatlantskih integracija BiH, posebno u NATO. Ima tu još nekoliko drugih članica NATO-a koje nisu članice PIC-a, a koje su doprinijele ovome - Norveška, Poljska, Rumunija, Slovenija i Hrvatska. Ali, svi smo vidjeli u posljednje vrijeme intenziviranje turskih diplomatskih napora za BiH i to nakon propale butmirske inicijative. Turski angažman širi je od samog MAP-a i odnosi se i na druge stvari, ali je MAP izgledao kao najizvjesniji korak naprijed. Treba samo pogledati putovanja i vidjeti koliko je samo puta ministar vanjskih poslova Turske Ahmet Davutolu bio u BiH i regionu. Postoji stalni i visoki nivo angažmana Ankare za BiH.

□ *Da li Vi vidite to pozitivnim, s obzirom na to da ima i nekih negativnih reakcija na takvu ojačanu ulogu Turske, posebno iz RS?*

- Ne vidim u tome nikakvu štetu, apsolutno. Čuju se povremeno neke optužbe iz RS, posebno kada je bilo besmislene priče oko toga ko će biti nadređen bh. jedinici u Afganistanu. Ali, zasigurno nema nikakvih negativnih efekta.

□ *Kako u tom svjetlu komentirate najavu samita BiH-Srbija i Turska u Istanbulu?*

- Bit će interesantno vidjeti kako će to proći. Iskreno, ne znam šta da očekujem od tog samita. Morat ćemo pričekati, ima mnogo važnih pitanja između Beograda i Sarajeva, kao što je slučaj „Ganić“. Razlog zbog kojeg je sazvan je vjerovatno namjera Turske da malo smiri stvari u regionu.

□ *Kakav je značaj MAP-a za Bosnu i Hercegovinu i šta će to u sigurnosnom i političkom smislu donijeti našoj državi?*

- Mnogo više znači u političkom smislu, nego što će se to direktno odraziti na sigurnosnu situaciju. Otvara vrata za različite nivoe saradnje vojske BiH i NATO-a. Kada je sigurnost u pitanju, treba razjasniti šta je zapravo NATO. To je kolektivna alijansa za sigurnost. Kada postanete članica, imate pravo na osnovu člana 5. sporazuma da zatražite zaštitu ako vas neko napadne izvana. Ali, ono što NATO ne radi, jeste da vam ne daje unutrašnju sigurnost. Ona je u BiH sada garantirana misijom EUFOR-a, koji ima moć intervencije u svakoj situaciji. To je najbolja policija osiguranja i oni trebaju ostati do daljnjeg sve dok BiH ne postane država koja funkcioniše i sama rješava svoje

## Simbolički napor za simbolički cilj

□ *Kako komentirate špansku inicijativu u BiH i najavu samita u junu u Sarajevu?*

- Ne znam šta da mislim o tome, iskreno. Ne znam šta je cilj tog sastanka 2. juna i mislim da niko živ to ne zna. Može li biti poziti-

unutrašnje probleme.

□ *Hoće li ovaj pozitivni razvoj situacije u državi utjecati na političku klimu i možda podstaći dogovore i na drugim poljima?*

- To ćemo vrlo brzo znati, jer kvaka i jeste u tome da je ovo uvjetovan poziv. Uvjetovan je dogovorom o raspodjeli nepokretne vojne imovine. Tu je zapravo riječ o pitanju državne imovine, što je dio uvjeta za zatvaranje OHR-a. Ovo će biti test za političke lidere da li imaju snage da taj uvjet ispune. Hoće li oni sada reći - evo, dobili smo nešto, idemo riješiti ovo pitanje. Ako me pitate jesam li siguran da će se to dogoditi, reći ću Vam da



Basiner: Postoji stalni i visoki nivo angažmana Ankare za BiH

uopće nisam. Svi problemi s vojnom nepokretnom imovinom su zapravo problemi s državnim imovinom u cijelosti, a to ne izgleda ništa

van? Možda i može, ali ne vidim po kojem osnovu i šta bi mogao biti razlog za njegovo održavanje. Sada mi izgleda još više kao simbolički napor da se postigne nekakav simbolički cilj, a takav pristup obično ne daje nikakve rezultate.

bliže rješavanju nego kada je objavljen popis te imovine.

□ *Šta se zapravo dogodilo pa je BiH, pomalo neočekivano, dobila poziv iz Talina?*

- Prije samo dvije sedmice imali smo stvari koje nisu bile riješene i da se one nisu dogodile, mi sigurno danas ne bismo imali pozivnicu za MAP. Postojala su tri uvjeta, ako se dobro sjećam - trebalo je riješiti prirodu angažmana bh. jedinice u sastavu ISAF-a u Afganistanu, riješiti višak municije i riješiti pitanje vojne imovine. Vlasti su se složile oko načina rješavanja prve dvije stvari, dok se treća, najteža, nije ni pomjerila s mrtve

tačke. NATO-u je, zapravo, trebalo nešto da opravda ovaj korak. Ne znam da li će ovo imati pozitivne reakcije, ne vidim za sada nikakve reakcije iz političke sfere. U narednih nekoliko sedmica znat ćemo imali ovo željeni pozitivni uticaj makar na ovo pitanje koje traži NATO.

□ *Da li političari u BiH razumiju zapravo značaj dobivanja ovog statusa za državu?*

- To je dobro pitanje, ali nisam siguran da sam najbolja osoba da o tome govorim. Moj osjećaj je da mnoga pitanja iz procesa integracije u NATO, a još više iz oblasti evropskih integracija koje su mnogo kompliciranije, nisu u potpunosti shvaćene. Postoje ljudi koji žele da se u tome napreduje, a ne razumiju u cijelosti šta one znače. Ne vidim da je u javnosti izašlo u cijelosti značaj ovoga i šta će ono značiti za državu. Prosječan čovjek će ovo razumjeti kao doprinos sigurnosti i vidjet će to kao pozitivno. Članstvo u NATO-u daje sigurnost od određenih vanjskih prijetnji, ali, nažalost, ne pruža sigurnost od najbližih prijetnji koje ja vidim. Ono što ne bih htio vidjeti jeste zaključak da ako BiH ima MAP više joj nije potreban EUFOR. To bi

bio potpuno pogrešan zaključak.

□ *Ranije smo iz RS čuli i neke najave mogućeg referenduma o članstvu BiH u Savezu. Kako to komentirate?*

- Imali smo reformu odbrane koja je sada u cijelosti u državnoj nadležnosti, zbog toga teško mogu razumjeti kako Republika Srpska može imati referendum o nečemu. Bilo je država, koje su to imali, Slovačka, ali ne vidim da je to entitetska nadležnost. Znam da je to nešto što Vojslav Koštunica u Srbiji gura i on bi vjerovatno volio i da RS to isto uradi. Na znam da li je to pravno moguće.

## Epizodni angažman

□ *Izgleda da su Vašington i EU zadovoljni snažnijim angažmanom Turske u BiH i ne protive se naporima Ankare?*

- Vjerovatnije je da ima različitih mišljenja i u samim vladama tih zemalja o ovome. Turski angažman koji je bio snažan i prije Butmira, ali nije bio možda tako vidljiv, ubačen je u brzinu više. Velik broj država shvata da je tako zbog unutrašnje političke situacije u Turskoj i zbog ličnog interesovanja najviših zvaničnika iz Anka-

re. Turska je jedina država na horizontu koja je spremna na takvo angažiranje i ulogu.

Mnoge EU članice, NATO i SAD cijene tu činjenicu da je Turska važan faktor i da može imati veoma pozitivnu ulogu. Nisam siguran da su svi uvijek zadovoljni time, ali su Turci uskočili u vakuum, u prazan prostor. Imali ste samo epizodni angažman EU i SAD sa posjetama visokih zvaničnika. Dođu dva zvaničnika, gotovo kao padobranici, bez prethodno skuhanog dogovora i postigne se nikakav rezultat.

Zabrinjavala me mogućnost da se MAP čuva kao „strateška zaliha“, kao nekakva mrkva koja bi bila data BiH kada se postigne napredak nakon izbora, jer je tako bilo u Butmiru. Ali, srećom to se nije dogodilo, jer bi to bila loša politika. Činjenica da je u Talinu bila Hilari Klinton (Hilary Clinton), a ne Džejms Stajenberg (James Steinberg) je u tom smislu posebno važna.

□ *Neću Vas pitati da obrazložite zašto je ta činjenica važna...*

- Nemojte i ne bih mogao više reći osim toga da je to važno i da se nadam da ćemo u budućnosti vidjeti više toga.